

EDINOST

Iskaja — izvenredni ponedeljek — vsak dan jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Askeškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Neferikantna pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik koncesij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L. 6.—, pol leta L. 32.— in celo leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotnik. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stotnik, osmrtnice, zahvale, postanje po 80 stotnik, oglasi donatornih zavodov mm po L. 2. Mali oglasi po 20 stotnik beseda, najmanj pa L. 2. — Oglase sprejema inšertni oddelk Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšertni oddelk se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20.

Sovražniki so bili in — ostanejo!

Stopa nam pred duševno oko slika iz lepe narave. Pred teboj se razteza zelena ravan, posuta z nežnimi otročji narave — pisanimi cvetkami, glavica pri glavici. Po tej pestri preprogi pa se vije krotak potocič. Zuhori pristoje v vedica teče gladko dalje. Le tupatam zasumi malce v lahni vrtinčki, da ti je, kakor da čuješ turoben vzdih ušljane duše, ki vztrajajo pod vodo. Ali to je le za trenutek. Potem zuhori krotki potocič dalje: živa slika miru, umerjenosti pokore se zapovedi narave, ki mu je zahtevala strugo. Pokori se, ker se ne more upirati. —

Na bregu potociča pa sedi v senci zelenega vejčja človek, ki opazuje in posluša to zborovanje ter se vdaja razpoloženju, ki ga navdaja zborovanje krotki potocič. Tudi v prsih opazovalca in poslušalca izvira neki črv, tudi njega peče nekaj v srcu; iz njega so mu turoben vzdih, ali — vda se resignirano tudi on zapovedi, ki so mu jo naložili drugi, ker se jim ne more upirati. —

Tak krotak potocič se nam je zdelo priročno vodje odposlansva v nemški južno Tirolske o pogajanjih v Rimu. Mirno, skromno, vdan v voljo drugih je zborovala beseda. Človek na bregu upa je bila — grška "Tagespost". Kar občutiš si, da kipi v njej, da bi rada zakrčila v srčiti protest, ali vda se je razpoloženju, ki ga je ustvarjal potocič očiščeno, mirnega pripovedovanja. Ponatisniti je poročilo, ne da bi kaj pripomnila iz svojega. Nisi se mogel ubraniti čuta sočustvovanja, in pomnil bi bil najrajši roko — sotrpnu, sodeležniku iste boli, iste skrbi. Saj pravijo, da je nam na tem našem ozemlju določena enaka usoda. Ročno bi pomnil bodemu zavestniku, bodemu soboritelju za ista prava, za isto svobodo. Radi bi pozabili, kar je bilo, dejstvo, da je bil ta naš — kakor bi si smeli domnevati — bodeti soboritelj včeraj se naš ljuti sovražnik. Saj bi nas enaka usoda morala približati drugemu drugemu. —

Ali če par dni potem nismo mogli več sočustvovati. Ista "Tagespost" nas je nemilo pahnula na polje resničnosti: sporočila nam je, da nam Nemci ostajajo — sovražniki. Razpravljala je namreč dalje o pogajanjih južno-tirolskih Nemcev z Italijo. Pri tem pa je navajala izjave nekakega — kakor je rekla — odličnega italijanskega državnika, ki da je z najtoplejšimi simpatijami govoril o Nemcih in se odločno izjavil za to, da bodi ustrezno južno-tirolskim Nemcem! Kajti stališče Italije napram tem poslednjim da mora biti povsem drugačno nego napram jugoslovenskemu življenju v novih pokrajinah Italije ob Jadranu. Nemci v južni Tirolski, da so stari, pristno avstrijsko naseljenost, češčin so bili Jugoslovenci v primorskih pokrajinah umetno priseljeni! Prvi da imajo domovinsko pravico, drugi pa ne!

Razumete li to pesem v grški "Tagespost"? Zgodovina se bo ponavljala. Zgodovina iz časov pred vojno, avstrijske dobe, ko so se Nemci vedno vezali z Italijani proti nam. Sovražniki so si bili medsebojno, ali v svojem sovraštvu proti nam so bili Nemci zavezniki Italijanov. Trditve, da slovenski živeli tu ni domače, avstrijsko prebivalstvo, da je bilo namreč umetno narinjeno semkaj, da torej ni ma tu domovinske pravice — ne bomo odbijali, ker jo odbija občinstvo resnična dejstva. Narodnost, jezika, imena ljudi in krajev, zgodovina, vse mišljenje in čustvovanje, vsa topla duša tega ljudstva: vse to kriči, da je ta zemlja naša, da ta naš rod že tisočletje živi na tej zemlji. In on prebivalec italijanski državnik bi mogel — ako bi hotel poizvedovati — doznati od pametnih častnikov v isti italijanski vojski, kako se presenečeni, iznenadeni, razočarani, ker so našli tu vse drugačne ljudi in razmere, nego so pričakovali, nego se jim je pripovedovalo. —

Ali — kakor rečeno — ni to, o čemer hočemo govoriti tu. Ugotovitvi hočemo morda nebotično nizkost in podlost duševnosti, ki je v tem, da si hoče nemški list izposlovati milost pri Italijanih v tem, da podžiga te poslednje: daje nam, pač pa ubije one druge! Da govori Italijanom: Nemci v južni Tirolski imajo pravico do samostojnega življenja, Slovani v Primorju pa ne! Da bi izposlovati rešitev, bi hoteli pahniti nas v pogubo! Iz smrti drugih bi hoteli kovati svoje življenje! Kije je morala, kije postojenje, kije slovensko čustvovanje, če kdo, ki se mu življenje nahaja v nevarnosti, hujaka proti komu, ki mu je življenje v isti nevarnosti?! Grški list si je privoščil tisto znano brutalno-cinično pravilo: tvoja smrt bodi moje življenje! Nič ne mislijo na to, kako z izposlovanjem tal tistim, ki se nahajajo v enakem položaju, kakor oni sami, rasko temelj pod svojimi lastnimi nogami! Če se bo ta nizkost duševnega razpoloženja kdaj maščevala nad njimi, ki jo zagrešajo, naj se ne čudijo, če ne najdejo sočustvovanja nikjer med poštenimi ljudmi! In avstrijski Nemci se utožejo skoro uveriti, kako režejo v svoje lastno meso, ko zapravljajo sočustvovanje med jugoslovenskim narodom! —

Nam pa ne preostaja nič drugega, nego da jemljemo na znanje: Nemci ostajajo naši sovražniki!

Vesničeva pogajanja s strankami.

BELGRAD, 13. (JDS). Tekom včerajšnjega dne se kriza ni premaknila z mrtve točke. Včeraj se niso vršila nikakva pogajanja in ni storil g. dr. Vesnič nobenega koraka, da bi se sestavila v kratkem koncentracijska vlada. Vse se vrtilo okoli vprašanja agrarne reforme in je imela demokratska zveznica tekoma današnjega dneva dve seji, na katerih se je razpravljalo o tem vprašanju in o vprašanju vstopa v novo koncentracijsko vlado.

BELGRAD, 13. (JDS). Iz političnih krogov, ki stoje blizu dr. Milenku Vesniču se zatrjuje, da je Vesnič po 15dnevni pogajanjih z raznimi strankami zelo utrujen in da se je odločil, da mora do danes biti ali sestavljena koncentracijska vlada ali pa vrne regentu mandat za sestavo nove vlade. Danes naj se sestavi torej koncentracijska vlada ali pa bo ostala nadalje se na krmilu sedanja Protičeva vlada, ki bo baje dobila mandat, da razpiše nove volitve. (Zveč kakor 10 dni se odlašala sestava koncentracijske vlade od dneva do dneva, tako da je malo upanja, da bi res še enkrat dotični danes postal istinaj.)

BELGRAD, 13. (JDS). Včeraj je minulo 40 dni, odkar je umrl predsednik narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič in so se pri tej priliki zbrali vsi ministri, demokratska in parlamentarna zveznica na sejo, na kateri se je razpravljalo o sestavi koncentracijskega kabineta. Nekaj časa se je zdelo, kakor da bi se morale razprave prekiniti, a je g. Vesnič povdarjajoč težki položaj naše države apeliral na stranke, da naj popuste. Kljub temu je prišlo do novih zaprek. Parlamentarna zveznica je vztrajala pri svoji zahtevi po izpremembi agrarne reforme, na kar je imela demokratska zveznica sejo, ki je trajala od 10 do pol 14. Seja je bila jako burna. Večina je bila za to, da demokracija nikakor ne smejo vstopiti v vlado, ako se spremeni paragrafa 6 in 7, drugi del, manjšina, pa je bila za to, da se vstopi na vsak način v novo vlado in da se smatra izpremembo teh obeh paragrafov za detajle, o katerih se bo kasneje razpravljalo. Seja demokratske zveznice se je nadaljevala popoldne, kamor je dospelo tudi Vesničovo sporočilo, da je regent podpisal ukaz o izpremembi paragrafa 6 in 7, agrarne reforme. Prišlo je do burne debate, tekom katere se je Davidović kot pristavi umirjenosti struje odrekal svojemu mestu kot voditelja pregovorov z dr. Vesničem in je prevzel njegovo mesto Drasković. V demokratski zveznici je zmagala umirjena struja, ki je za program dr. Vesniča, da koncentracijska vlada čim prej izvede volitve. — Tudi v radikalskih krogih se smatra, da bo zmagala tudi tam umirjena struja, ki je za sporazum z demokracijo.

ZAGREB, 13. "Narodna Politika" poroča iz Belgrada. Včeraj popoldne je imela demokratska zveznica sejo, na kateri se je razpravljalo o pismu dr. Vesniča demokratski zveznici, v katerem jo pozivlja, da se tekoma 48 ur izjavi, ali se strinja s programom dr. Vesniča, ali je za sestavo koncentracijskega kabineta in ali stopi v ta kabinet ali ne. Na današnjem popoldanskem sestanku demokratske zveznice se je izvedelo, da je baje regent je podpisal ukaz, s katerim daje Protičevi vladi polno moč, da razpusti parlament in razpiše nove volitve, ako ne pride tekoma današnjega dneva do sestave nove vlade. Pod vtišom te vesti je dobila umirjena struja v demokratskem klubu večino, med tem ko je še popoldne imela večino kluba naprotna struja s svojim odklanjajočim stališčem. Kakor se zatrjuje, bo demokratska zveznica vstopila v novo vlado, samo da bo zahtevala neke omejitve glede sestave koncentracijskega kabineta.

ZAGREB, 13. "Novosti" poročajo iz Belgrada. Kakor vse kaže, bodo rodila pogajanja dr. Milenka Vesniča s strankami uspeh in pismo Vesniča demokratski zveznici napravilo na politike demokratskega kluba velik vtis, tako da je pričakovati sestavo nove vlade že tekoma jutrišnjega dne. Demokratska zveznica je imela včeraj peturno sejo na kateri je sklenila, da gre v novo vlado, ki bi imela nalogo izvršiti volitve ter izdelati novo ustavo. Demokratska zveznica protestira proti izpremembi paragrafa 6 in 7, agr. ref., ker smatra te dve točki le za podrobnosti cele agrarne reforme. V novi vladi bi dobila demokratska zveznica zopet listno agrarne reforme, in bi se potem razpravljalo v novi vladi o izpremembi, ki bi bile potrebne pri posameznih točkah. Kakor se v političnih krogih zatrjuje, bi bila tudi sedanja vlada s tako rešitvijo zadovoljna in je sestava koncentracijske vlade golova stvar.

Narodni klub in republikanci.

ZAGREB, 16. Pred par dnevi se je ustanovila na zagrebškem vseučilišču sekcija republikanskega dijaštva. Dijaštvo, ki je prestopilo v novo republikan. društvo, izhaja iz lige narodnega kluba in je večina inteligentnejših in zmogljivejših moči vstopila v novo republikansko organizacijo. Novo društvo se je izjavilo za republikanski program Jase Prodanovića. — V zadnjem času se v krogih narodnega kluba mnogo razpravlja o vprašanju "republikali ali monarhija". Večina intelektualcev je za republikanski program. Iz narodnega kluba je izstopilo že mnogo članov, ki si bodo ustanovili lasten republikanski klub. Predsednik akademске sekcije republikancev je Ložić, tajnik pa Dikišić.

Občinske volitve na Hrvaškem.

ZAGREB, 16. Vsi vladnega poročila o izidu občinskih volitev na Hrvaškem se med poedinimi listi in strankami v Zagrebu še vedno vodi polemika. "Narodna politika" kot organ puške stranke, ki se nahaja sedaj v vladnem bloku, pravi, da ti vladni podatki ne odgovarjajo istini, ter pozivlja vsa občinska zastopstva, v katerih sede zastopniki puške stranke, da takoj javijo sami številni mandati.

Gjorgje Nastić umrl.

ZAGREB, 16. "Novosti" poročajo iz Grada, da je umrl v nekem tamkajšnjem senatoriju kronski svedek v veleizdajniškem zagrebškem procesu Gjorgje Nastić v 32. letu.

Clemenceau dr. Vesniču.

BELGRAD, 17. Bivši francoski ministrski predsednik George Clemenceau je podaril našemu poslaniku dr. Milenku Vesniču svojo fotografijo z napisom ki se glasi: Svojemu dra-

gemu prijatelju dr. Vesniču za spomin na vojno in mir. George Clemenceau.

Promet z Grško.

LJUBLJANA, 16. Grški podpolkovnik Milšaides Gregoriadis je došel iz Soluna v Ljubljano v svrhu študija organizacije prometa z Grško.

Generalna inšpekcija za vodo v Sloveniji.

LJUBLJANA, 17. Prestolonaslednik Aleksander je podpisal ukaz, s katerim se ustanovi generalna inšpekcija za vodo s sedežem v Ljubljani. Delokrog tega novega urada obsega vse slovenske pokrajine.

Železniškoprometne konference v Špilju.

LJUBLJANA, 15. Danes so prišli v Špilje delegati čehoslovaške republike, ki so se udeleževali prometnih konferenc v Gradcu. V Špilje so prišli tudi jugoslovnski delegati, med njimi zastopniki ministrstva saobraćaja in pošte, inšpektor g. Hlačvar in nadrevident g. Kelec ter nadrevident Stergar, prva dva za državno, poslednji za južno železnico. Med čehoslovskimi delegati so: centralni inšpektor Ladislav Pohl, nadinspektor Josip Prochazka, inšpektor Jan Vacek in Václav Brožek ter zastopnik čehoslovaškega konzulata g. Vondraček. Konferenca se udeležijo tudi čehoslovski generali konzul g. Jan Šeba iz Trsta. Glavna naloga konferenc je vprašanje organizacije direktnih in kompletnejših železniških transportov med čeha državama, da se na ta način tudi olajša zacinjenje.

Izgana nemška komunista.

MARIBOR, 17. Vlada je izgnala v Avstrijo brata Hansa in Karla Witzany, ki sta opravljala posle vratarjev na železniški postaji v št. Ilju v Slovenskih goricah. Ščuvala sta proti Jugosloviji in zatirale ljudem, da pripade št. Ilj Avstriji. V službi sploh nista hotela govoriti slovenski. Oba sta nemška državljana.

Amerikanci in Koroska.

DUNAJ, 17. Po poročilu "Mittagszeitung" so se peljali 12. t. m. član ameriške komisije Dubois, ameriški trgovinski ataše in zastopnik lista "Associated Press" z avtomobilom v št. Vid, da se informirajo v koroskem glasovalnem okrožju o tamošnjih razmerah. Iz Koroskega odputujejo gospodje v Ljubljano in Zagreb.

Italijanski kapital na Koroskem.

LJUBLJANA, 17. Italijani so kupili v Celovcu hotel Grömmmer, v Beljaku pa "Park-Hotel". Takisto so pokupili dve tretjini delnic "Alpine Montangesellschaft", katere last sta tudi koroska rudokopa Hüttenberg in Lölling. V nemškem delu Koroske bodo kmalu vsa večja podjetja v italijanskih rokah.

Splošna delavna dolžnost v Bolgariji.

BELGRAD, 17. Bolgarska vlada je predložila narodnemu zboranju zakonski načrt, ki določa, da se smejo pritegniti službovanju za državna dela vsi sposobni moški nad 20 in vse sposobne ženske nad 18 let. Službena doba za moške je določena na 16 mesecev, za ženske pa 8 mesecev. Za izvežbanje je določen rok treh mesecev. Delavna dolžnost se nanaša na zgradbe cest, železnice, kanalov, javnih poslopij in za osuševanje močvirij. Večinski rok se vstope v službeno dobo.

Iz češkoslovaške.

Čehoslovaška, Rumunska in Jugoslavija proti Madžarski.

PRAGA, 17. "Prager Tagblatt" objavlja neko poročilo iz Londona, po katerem bi bile Čehoslovaška, Jugoslavija in Rumunska v sporazumu, da prislijo v slučaju potrebe Madžarski z orožjem na izvršitev mirovnih pogojev, ki so jih iz naložili zavezniki.

Ameriki bombaž za Čehoslovaško.

PRAGA, 17. Ameriška tvrdka Buck si je pridržala izključno pravico nakazovanja kredita evropskim državam za sirovino in ima tudi namen poslati vsak mesec v Čehoslovaško za okoli 2 milijona dolarjev bombaža.

Praga — središče angleško-donavskega društva.

PRAGA, 17. Zastopnik londonskega društva "Anglo-Danubian Association", polkovnik George Schuster, je izjavil po sestanku zastopnikov čehoslovaške trgovine in industrije, da bo Praga središče po njem zastopane države.

Poljski terorizem v tešinskem okraju.

PRAGA, 17. Poljski terorizem v tešinskem okraju se ne zdi da ponehava. Čehoslovski delavci se odpnujejo s frizatske železnice. Mesta Hrušova, Orlova in Bartoniče so trpele veliko škodo radi napadov s poljske strani. Prebivalstvo se pripravlja po brezspasnejših protestih in posredovanjih pri mednarodni komisiji, na obupno samoohrambo.

Praga brez premoga.

PRAGA, 16. Magistrat mesta Prage protestira proti načinu postopanja medzvezniške komisije, katere dodeljuje premog iz Ostrave Avstriji, ne da bi pridrževala potrebno količino za Prago. Preskrbovanje Prage s premogom je katastrofalno, kajti za veliko Prago je bil znižan odmerek od 207 na 107 vagonov na dan, toda ne dodeljuje se ga več ko ena četrtina. Tedenski odmerek za eno družino je bil znižan od 30 na 20 kg.

Gospodarski parlament v Pragi.

PRAGA, 16. V Pragi se je osnovala komisija za gospodarska vprašanja. Njeni člani so znani finančni in gospodarski veščaki in delavski zastopniki. Vsi člani so imenovani po ministrstvu za trgovino. Omenjena komisija je nekaj gospodarski parlament.

Nizozemska vlada je dala žito Čehoslovskiji.

PRAGA, 17. Nizozemska vlada se je izrekla pripravljeno posoditi Čehoslovskiji 5000 ton žita proti povrnitvi v mesecu avgustu t. l. Čehoslovaska vlada, ki je sprejela pogoje nizozemske vlade, prosi samo, naj se eventualno podaljša rok za povrnitev do 1. septembra, ter se zahvaljuje za to veliko darilo. Tržnje za prevoz na posebnem parniku bo plačala čehoslovaška vlada v zlatu. Ta pogodba je bila sklenjena po razgovoru zunanjega

ministra dr. Beneša z nizozemskim poslanikom v Parizu. (Prip. Pred pogajanjimi za to posodo so napravile čehoslovaške oblasti primerne korake, da bi si izposodile pri tržaških skladiščih moko in žito. Žalibog niso imela ta pogajanja dovoljnega izida radi neodobravanja s strani osrednjih oblasti v Rimu.)

IZ RUSIJE.

Finska sprejme rusko mirovno ponudbo.

STOCKHOLM, 15. (S.) Iz Helsinkijev javljajo z dne 13. t. m.: List Dagenspresse javlja, da sta finska vlada in vrhovno poveljstvo ponovno razpravljala o boljševiških mirovnih ponudbah. List je obveščen, da bo finska vlada sprejela mirovno ponudbo.

Boji z boljševiki.

VARSAVA, 16. Boljševiške čete, ojačane po četah s severa in juga, so 10. t. m. prekorale Dnjepr in napadle poljske postojanke, ki so ovirale pohod v Kijev. Poljske čete so svoje pozicije ubranile in ujele dva sovražna bataljona. Sovražna letaša so obmetavala Kijev z bombami.

Nova ukrajinska vlada.

VARSAVA, 15. (S.) Ustanovila se je ukrajinska vlada. Za ministrskega predsednika je bil imenovan ukrajinski socijalni demokrat Lewitzki, ki je prevzel tudi ministrstvo zunanjih stvari.

Iz Avstrije.

Kancelar Renner o diktaturi proletarijata v Avstriji.

DUNAJ, 16. (S.) Kancelar Renner je izjavil na nekem zborovanju v Lincu, da Avstrija se bo mogla živeti, ne da bi se priključila kakoli večji gospodarski skupnosti. Kancelar je obsojal vsak poizkus vsiljive diktature proletarijata v Avstriji, ker bi to bil zločin proti delavstvu, kajti preskrbovanje Avstrije z živili in sirovinami je odvisno od inozemstva.

Mednarodna prometna konferenca v Gradcu.

GRADEC, 14. (Zakasnelo) Mednarodna prometna konferenca, ki se vrši v Gradcu, bo v kratkem zaključena. Železniško-transportni oddelk se je bavil z ogromno snovjo. Uspehi pogajanj so za vse udeležene države ekoci in skoki povclini. Razen je javljenih važnih sklupov, se je ukrenilo tudi vse potrebno, da se odstrani nabiranje in kupicenje blaga, zlasti na obmejnih postajah. Daje se se odredile priprave za kar najhitrejši transport čehoslovskih legijonarjev iz Sibirie, ki ga pričakujejo te dni iz Trsta. Glede colinske službe se je dosegel z ozirom na železniški blagovni promet razveseljen sporazum, po katerem se bodo omejile sedaj še česte zakasne — pri tovornih vlakih. Tarifni odsek je sklenil, da se uvedejo direktne tarife med Čehoslovaško, Avstrijo, Jugoslovijo in Italijo. Poštni odsek je postavil norme pismenskega novinskega in zavojnega prometa med imenovanimi štirimi državami. V brzojavnem in telefonskem odseku so sklenili, da se ima zasebni, brzojavni in telefonski promet med državami, ki se udeležujejo te konference, hitreje razvijati. Dalje so bili izdani ukrepi, da se olajša tranzitni, brzojavni in telefonski promet med Čehoslovaško in Nemčijo. Vsi udeleženci, 65 po številu, med njimi vsi državni čintelji vseh udeleženi držav, so bili prijetno presenečeni po sprejemu službenih, kakor tudi zasebnih, krogov mesta Gradca.

Nemška vlada proti izročitvi vojnega materiala.

DUNAJ, 16. Državni podtajnik Deutsch je izročil predsedniku medzvezniške komisije za nadzorstvo nad zračno plovidbo odgovor avstrijske vlade na noto konference poslanikov glede avstrijskega vojnega materiala. Avstrijska vlada izjavlja, da je pripravljena sprejeti zahtevo po nadzorstvu, toda prosi istočasno, naj se ne prepreči vladi in drugim lastnikom razpolaganje z vojnim materijalom in njegovim izkoriščanjem v privatni industriji. Vlada se ne upira toliko zahtevi komisije po nadzorstvu nad prodajanjem in izvažanjem materiala za aeronavtilsko s strani države, kolikor zahtevi po nadzorstvu nad zasebno špekulacijo, kar se pretviri mirovni pogodbi. Vlada je pripravljena dati potrebna pojasnila, upa pa, da ji nadzorstvo ne bo oviralo industrijskega dela in pravice do razpolaganja s sirovinami, ker bi bilo drugače gospodarsko življenje Avstrije ubito.

Erzberger zopet napaden.

BEROLIN, 15. (S.) Zakasnelo. Agencija Wolf javlja: Tekom zborovanja, ki se je obdrževalo predvčeršnjem v Esslengu, je padla v dvorano ročna granata, ki je eksplozirala, ne da bi bila koga ranila. Atentator je nepoznan.

Socijalistiški kandidat za ameriškega predsednika.

BERLIN, 17. "Lokalanzeiger" javlja iz Washingtona: Ameriška socijalistična stranka je izbrala kot kandidata za predsedniško mesto znanega socijalista Evgena Debsa, ki se nahaja radi boljševiške propagande v ječi.

Svica za vetop v Zvezo narodov.

BERN, 16. (S.) Pri glasovanju, ki se je vršilo danes, se je švicarski narod izrazil s 400.000 glasov proti 300.000, to je 11 kantonom proti 10 za vstop Svice v Zvezo narodov.

Koniec vojnega stanja med Ameriko, Nemčijo in Avstrijo.

WASHINGTON, 16. Senat je odobril z 42 glasovi proti 38 predlog s katerim se proglašajo koncem vojnega stanja med Združenimi državami, Nemčijo in Avstrijo. Predlog se predloži kongresu.

Turki proti Grkom.

SOFIJA, 17. Bolgarska agencija poroča iz Odrina, da je muslimansko prebivalstvo tega mesta priredilo zborovanje, pri katerem se udeleženci svojim nacionalističnim voditeljem prisegli, da se bodo do skrajnosti borili proti grškemu gospodstvu v Traciji in da bodo zgrabili za orožje, ako bi se imele grške čete poslastiti pokrajini. Slična skupščina se je vršila v Gjumulžini.

Nov denar na Madžarskem.

BUDIMPESTA, 13. Madžarski finančni minister objavlja, da bo vlada v kratkem sedajne bankevece zamenjala z novimi novčanicami, in sicer za polno veljavo. Tudi nove novčnice se bodo glasile na krone.

Reševanje italijanske vladne krize.

Bonomi vrnil mandat za sestavo nove vlade. — Ljudska stranka odklanja sodelovanje na vladi.

RIM, 16. (S.) Parlamentarna skupina ljudske stranke, ki jo je bil g. Bonomi pozval, da prevzame neposredno odgovornost z vlado v kabinetu, kateremu bi on predsedoval, mu je poslala potom svojega tajnika g. Micheliya to le pismo: "Italijanska ljudska stranka, parlamentarna skupina. Rim, 16. majnika 1920. Dragi Bonomi! Vodstvo skupine ljudske stranke je dolgo razpravljalo o položaju in je prišlo do sklepa, da bi ne imelo vzroka za odklanjanje lojalne podpore kabinetu, kateremu bi Ti predsedoval, če bodo v Tvojem programu dalekosežne reforme in obnove na upravnem in gospodarsko-socialnem polju in če bo Tvoje vladno delovanje navdahnjeno z načeli absolutne nepristranosti in enakopravnosti z ozirom na vse organizacije. Pooblaščen sem na izjavo, da boš mogel na tej podlagi računati na naše glasove. Kar pa se tiče našega direktnega sodelovanja smo prišli po uvaževanju razlogov, ki govorijo za in onih ki govorijo proti, do prepričanja, da to sodelovanje nenehobno potrebno kot jamstvo ne za Tvoje obveze ne za našo podporo. Boj nego želja, da bi imeli v ministrstvu nekoliko svojih tovarštev, nam je na srcu to, da zagotoviš vladi najboljšo tehnično moč in da izbereš v ta namen ljudi, katerih politične smeri odgovarjajo splošnemu razpoloženju, ki vlada v narodu, kateri želi, kakor mi mišljimo, politiko stozrenja in sprave tako v notranjosti kakor v inozemstvu. Sprejmi moje pristrane pozdrave. G. Micheli."

Ker je torej ljudska stranka odklonila sodelovanje na vladi, je g. Bonomi po proučitvi parlamentarnega položaja izjavil takoj Nj. V. kralju, da ne more sprejeti sestave vlade.

Giulitti ministrski predsednik, Nitti minister vnarnih stvari?

RIM, 17. Ker se je ponesrečil Bonomijev načrt sestave vlade, v kateri bi bili zastopani liberalna in ljudska stranka, se je kriza povrnila zopet na začetno stanje. Ker sta bila za danes popoldne povabljeni razen predsednikov zbornice in senata tudi Nitti in Giulitti, se zopet govori o možnosti povrnitve Nittiya na vlado, katere predsednik bi bil Giulitti. Nitti bi v tem slučaju prevzel ministrstvo vnarnih stvari. Na vsak način je to vse samo ugibanje, ki označa najbolje kritičnost položaja, ki je tak, da bo vsak dvakrat premislil, preden vzame v svoje roke državno krmilo. De Nava, ki je bil snodi pri kralju z Nittiym, se je takoj zavaroval proti poveritvi sestave nove vlade o tem, da je izjavil, da bi mu tudi pri najboljši volji njegovo zdravje ne dovoljevalo sprejema ministrskega predsedništva.

Nitti in De Nava pri kralju.

RIM, 16. (S.) Danes je sprejel kralj Nittiya, a nato De Navo.

Rim, 17. (S.) Po pogovoru s predsednikom zbornice je kralj sprejel Nittiya.

Sajo ga, bulijo vanj in verjamejo vse! Srečen »Piccolo«! Te dni je predložil svoji — veliki deci miš — bajko o dogodkih v Palianzi po izbruhu italijanske krize. Pripravljen, kako je italijanski ministar za zunanje stvari Scialoja obvestil jugoslovensko delegacijo, da nima v Palianzi nič več opravil in da jih zapusti same v lepem italijanskem mestecu ob divotnem jezeru. In jugoslovenski delegacije da so bili »delni« — neprijetno iznenadeni, osupnjeni. Tako je pripovedoval svojim poslušnim otrocičem — dedec v zapetku. Drugi resni italijanski listi pa so pripovedovali resnim ljudem drugačno — resnico. Pripovedovali so, da je minister Scialoja najljubezniveje (»cordiale«) zaprosil jugoslovenske delegacije, naj ostanejo v Palianzi, ker da odhaja v Rim le v namen, da si izposluje poplačilo za nadaljevanje pogajanj! Tako je »Piccolo« zopet enkrat pripovedoval svojim otrokom o zgodbi, ki se — ni dogodila. Nič ne deli! Otroci so otroci in radi poslušajo bajke.

Med komunisti in socialisti. Dan 10. majnika je bil za mesto Linc, glavno mesto Zgornje Avstrijske, krvav dan. Tekla je proletarska kri. Pokol so izvalili komunisti. Ob tej prelošeni priključila sta izšla dva oklica: oklic delavskega sveta in pa oklic delavskega zastopstva socialnodemokratske stranke. Prvi govori na najostrejši način o demonstracijah, ki se ne dajo braniti. Pravi, da razredno zavodni proletarijat obsoja brezvestno gonjo. Govori o »dvomljivih elementih«; krivda da pada na izživečo po poklicu, ki so, ko se nesrečni dala več preprečiti, spravili v nevarnost — namre sebi! Najodločnejše da je obsojati te pomagati rekačije! — Drugi oklic ugotavlja, da se ni udeležil demonstracij noben organiziran delavec. To da ni bila mimska demonstracija brezposelnih; tudi ne manifestacija za kako politično pravo, marveč le brezvestno izživljanje vse javnosti. »Zalostno in ogorčeno« — pravi oklic nadalje — nas nevarja dejstvo, da se je ime »delavec« oskrnilo ter se počenja zloraba z budo našega ljudstva, čimer se ne dosega nič drugega, nego nova beda in nadaljnja nesreča. — Tu se odpira torej nepremostljiv prepad med socialisti in komunisti. Dr. Tuma pa ostaja socialist in postaja gromovnik komunizma! Zdrnuje torej v svoji — prožni politični osebnosti dva elementa, ki sta si v navzkrižju. Naš ajdovski dopisnik pripoveduje, kako nas je dr. Tuma na shodu lopnil, če, da smo »svoji« kvantami za 50 let nazaj. Ni nas zabolelo. Nebo nam je milostno, kajti v največje in blazilno zadoščenje nam je, da nas dr. Tuma — ne hvali! Sicer pa ima prav: nam ni dana taka prožnost, da bi mogli nega dobiti v lahkost ne divjih skokih od enega do drugega političnega — »suverenja«, oziroma, da bi mogli združevati v sebi dve »suvereniji«, ki se izključujeta drugo drugo! Vzemite le njegov skok od »suverenja«, da je Trst neoporečna last jugoslovenskega naroda in da ga mora zato neizprosno zahtevati zase, pa do poznejšega »suverenja«, da je Trst italijansko mesto in da naš narod nima tu ničesar iskati ali zahtevati! Kako varolomen skok je to! Ne, za take skoke niso sposobne naše kosti. Kaj takega more in zna le dr. Tuma! Najnovije »suverenije« ga je dovelo do komunizma. Ves v oganju je za ta novi evangelij. Lenin se nekako odmika; na njegovo mesto je dr. Tuma — poskočil. Vendar pa še ni popola, kajti komunizem dr. Tume še ni poskočil preko praga — v njegovo pisarno! Drugim pridiga vodo komunizma, sam pa pije vino starega buržoaznega razmerja med šefom in njegovim lačnikom! Tako je: mi res zastajamo in ne dohitevamo skokov dr. Tume!

XXXIV. občni zbor ženske podružnice CMD v Trstu. V četrtek, 29. aprila t. l., se je vršil občni zbor tržaške ženske podružnice CMD ob presejanju udeležbi članic. Občni zbor je otvorila podpredsednica gospa Julija Ferfoljeva s primernim nagovorom. Poudarjala je, da je bil občni zbor sklican nekoliko pozneje nego običajno, ker se je hotel poprej ugotoviti uspeh božnične. Zahvalila se je vsem sodelovalkam in sploh vsem osebam, ki so pripomogle k lepemu moralnemu in gnetnemu uspehu božnične in ostalih podružničnih prireditve, ter je izrazila željo in prepričanje, da bo novi odbor, ki se izvodi na obnem zboru, neumorno deloval v doseg svojih namenov družbe. — Nato je dala besedo tajnici g. Jožici Jokić-Sakidovi, ki je prečitala poročilo o podružničnem in odborovnem delovanju, iz katerega posnemamo: Na zadnjem obnem zboru je bil izvoljen naslednji odbor: predsednica Marica Bartolova, podpredsednica Julija Ferfoljeva, tajnica Jožica Sakidova, namestnica Stana Rybářeva, blagajničarka Marica Stepančičeva, namestnica Lela Mirkva, ekonomki Olga Čermeljeva in Nina Agneltova, pregledovalki računov Zinka Rybářeva in Milka Mankočeva, poverjenice Valerija Vasičeva, Mila Guleva, Olga Prečeva in Ivana Vatočeva. Odbor se je sestel v 7 rednih in 11 izrednih sejah. Meseca oktobra se je zal preselila v Jugoslavijo veleposluzna predsednica g. Marica Bartolova, ki je bila ustanoviteljica podružnice in je skozi 32 let delovala v njeno korist. Izreka ji prisrčno zahvalo za njeno neumorno delovanje in željo, da se kmalu povrne v našo sredo. Njeno mesto je prevzela podpredsednica g. Julija Ferfoljeva. Delovanje podružnice je bilo osredotočeno v delu za nabiranje prispevkov, namenjenih v prvi vrsti pa obdarovanje naše ubožne šolske dece. V ta namen so se vršile razne prireditve in sicer Martinov večer 23. novembra 1919, velik CM ples 10. februarja 1920, in kostumirani ples 12. februarja 1920. Na tej zadnji prireditvi je zapela naša rojakinja operna pevačica g. Vida Ferlogova nekoliko pesmic. Izreka najiskrenejšo zahvalo njej in vsem osebam, ki so pripomogle k lepemu uspehu prireditve, posebno gospicam Mezegevi, Prečevi, plesnemu učitelju Bizjaku, gg. Simencu, Bratužu in Stularju ter listu »Edinosti« za društvena naznanila in »Slov. Citinalca« za brezplačno prepuščenje dvorane o priključitvi prireditve in drugih prostorov za odborovse in občni zbor. — Po odobritvi tega poročila je podala blagajničarka, gospa Marica Stepančičeva, svoje poročilo, iz katerega posnemamo da je podružnica imela L 13.141.9 dohodkov in L 11.908.92 izdatkov. Tudi to poročilo je bilo odobreno. — Končno se je vršila volitev novega od-

bora. V novi odbor so bile izvoljene: Milka Mankočeva, predsednica, Jožica Jokićeva — njena namestnica, Milica Abramova, zapisničarka, Katica Subotičeva, njena namestnica, Marica Stepančičeva, blagajničarka, Olga Čermeljeva, njena namestnica, Mila Guleva in Karkovičeva oskrbniki, M. Staretova in L. Mirkova pregledovalki računov, Ilika Stegoveja, Nina Agneltova, Anica Martičeva, razsodnice; Prečeva, Mikeličeva, Cvenkova, Sedevičeva, Kovarčeva, Ambrožičeva, Perhavičeva Vida, Godinova Savica poverjenice za mesto; Ivanka Godinova in Mar. Sancin-Tomaževa za škedenj; Zefka Birsova in Penkarjeva za Sv. Ivan; Stana Piščančeva in Olga Grzinova za Rojan; Malika Martičeva in Dana Ferdinandova za Barkovlje; Zofija Marševa in Zefka Lakova za Recol; Amalija in Marija Čokovi za Lonjer in Katinaro; Viktorija Godinova za Sv. M. Magd. Sp.; Zidarijeva in Martičeva za Sv. M. Magd. Zg.; Gorkičeva, Pahorjeva, Dolenčeva in Gradnova za zgornjo okolico.

Od Sv. Jakoba nam pišejo: V soboto, 8. t. m., je priredil priljubljeni domači pevski zbor pod vodstvom g. prof. Vasilija Mirkva svoj prvi letošnji pevski koncert v dvorani Narodnega doma. S kakšnim uspehom, to praviti ni moja stvar, saj je zadosno opisala roka kritika v torkovi številki »Edinosti« minulega tedna. Ponos in dolžnost, ki vžeta medsebojno naš domači pevski zbor z ostalim občinstvom, ki mu gre ob vsaki njegovi prireditvi drage volje na roko, mu nekako velevala, da se odzove tej dolžnosti in da tudi nam na hribu v domači vasi kaj podari. In kakor se čuje izza kulisa, se bomo lahko na binkoštno nedeljo zopet naslajali na biserih naše pevске literature, ker pevski zbor ponovi svoj koncert v polnem obsegu v dvorani Konsumnega društva pri nas doma, kakor je bil v dvorani Narodnega doma preteklo soboto, 8. t. m., kjer bomo lahko zopet slišali naše domače slavke pod spretnim vodstvom g. prof. Vasilija Mirkva. Upano, da nas ta dan poseti na našem hribu tudi cenjeno občinstvo iz spodnje vasi, pardon, iz mesta in okolice, da tako izkažemo hvalnost našim domačim pevcem in pevkam za njih trud in požitvalnost.

Natečaj na dve doti iz ustanove »Pietro Giovanni Pilato« razpisuje tukajšnji magistrat. Vsaka znaša 480 lir in se ima podeliti potom zrebanja mladenkam, ki so za moštvo, lepega in čednega obnašanja in ki stanujejo in so pristojne v Trstu. Doti se izplačate po izvršeni poroki, ako pa poroke ne bi bilo do 28. julija 1921., zapade pravica do nje. Prošnje se morajo vložiti na tukajšnji magistrat do 15. junija 1920. in morajo imeti kot priloge: krstna lista obeh zaročencev; 2) zaročnikovo domovnico; 3) potrdilo od pristojne oblasti, da stanujeta zaročenca v Trstu in da je njuno obnašanje neomadeževano.

Izreden davek na imetje. Generalni civilni kazenski poročilo: O primembu kr. naredbu od 22. aprila 1920., ki se nanaša na izreden davek na imetje in ki je bila objavljena v uradnem listu od 1. t. m., veljajo naslednji odloki: 1. Nove pokrajine se imajo smatrati za ozirom na to naredbo kot inozemstvo. Prebivalci teh pokrajin pa so podvrženi davku za ona posestva, ki jih imajo v krajevstvu in tista, ki se vsled posebnega odloka smatrajo kot bi se nabavila v kraljevstvu. 2. Nasprotno pa so italijanski državljani pod omenjenim davkom na imetje, ki jih imajo slučajno v novih pokrajinah, ako so ista prišla v njihovo posest po 1. avgusta 1914. in ako so obenem bila kupljena z denarjem, ki je prišel iz kraljevstva. Imetje, ki so bila zadobljena zastoj ali z inozemskim denarjem, so torej prosta tega davka. 3. Prosta tega davka so tudi glavice, ki prihajajo iz novih pokrajin in ki so last tamonjih prebivalcev, nadalje vloge izseljenec, ki so bile vplačane 1. januarja 1920. v kakem italijanskem denarnem zavodu ali pri kakih poštnih hranilnicah, ali pa tudi če so pozneje prišle v kraljevstvo in bile vlozene pri enem ali drugem goričnem denarnem zavodu. 4. Rok za naznanitev imetja v inozemstvu in v novih pokrajinah, do 30. junija 1920. 5. Po 20. maja t. l. se naznanilni listi ne bodo več sprejemali pri finančnih uradih v novih pokrajinah, temveč se bodo morali pošiljati neposredno pristojnim davčnim uradom v kraljevstvo, in sicer: a) davčnemu uradu mesta zadnjega prebivanja v Italiji; b) ako takinega urada tam ni davkarji tistega mesta, kjer imajo prizadeti večino premoženja ali nepremičnega premoženja; c) ako so prizadeti le lastniki vrednosti, davkarji v mestu, kjer je vrednost vlozjena; d) davkarji mesta, kjer se nahaja upnik. To mesto bo Rim, kadar bo šlo za državne vrednostnice.

Natečaj na pet dot. Tukajšnji magistrat razpisuje natečaj na pet dot. iz ustanove »Natalo Onagaro«, vsaka po 105.60 lir. Te dote so namenjene revnim, čednostnim in poštenim mladenkam, ki stanujejo in ki so pristojne v Trstu in ki so stare od 16 do 24 let. Dote se bodo izplačale onim, ki se jim bodo prisodile, na dan njihove poroke ali če poroke ne bo, tistega dne, ko bodo dovršile 24. leto svoje starosti. Prošnje je treba vložiti na tukajšnji magistrat do 10. junija t. l. z naslednjimi prilogi: 1) krstni list, 2) potrdilo o domovinski pravici in o prebivanju v Trstu in 3) izpričevalo o lepem obnašanju.

Uradne cene svežega in subega sadja in povrtninac za dobo od 17. do 23. maja 1920. Tukajšnji magistrat objavlja naslednje uradne določene cene: Pesa 80 st. kg, kapus 120 lir kg, koleraba 70 st. kg, kiselce zelje 130 lir kg, čebula najmanj 50, največ 60 st. kg, čebula brez listov 80 st. kg, salata 120 lir kg, salata mlada 120 lir kg, salata 120 lir kg, debel radič 60 st. kg, kisa repa 80 st. kg, oblice 50 st. kg, naravno maslo s 15% vode 1650 lir, s 30% vode 1400 lir, osojen spreh 1350 lir kg, okajen 15 lir kg, bela trebusovina 1350, okajena 15 lir kg, severo-ameriška masla 14, južno ameriška 13 lir kg, mleko 150 lir liter.

Kdo ve kaj? Fran Cerkvenik iz Lokve pri Diavci je služil pri »K. u. k. Schw. feld. Art. Rgmt.« št. 6, bat. 1, vojna pošta št. 65, in je bil zajet v Galiciji leta 1915. Kdor bi kaj vedel o njem, se naprosi, da sporoči, kar ve, na naslov: Marija Tomazič, Trst, ul. Udine 10, III. nadst.

Mestna zastavljavnica. Danes v torek predpoldne se bodo prodajali razni že zapadli dragoceni predmeti serije 145, ki so bili sprejeti v juliju 1919.; popoldne razni nedragoceni predmeti serije 145, ki so bili sprejeti v avgustu 1919.

Tihotapstvo. Službena ladja finančnega poveljstva je ustavila blizu rti Sottile jadrenico »Fedeltà«. V njenem spodnjem delu so našli svedrov in žag za kakih 4000 lir. Blago ni bilo v redu, ker se je vozilo brez pospešne listine. Ugotovilo se je, da ga je spravil na ladjo neki Karel Furlan in izvedelo se je tudi, da je bilo ukradeno iz skladišča Borri in Sroboaga. Tatvino pa je izvršil uslužbenec omenjene trdke, neki Kristof Gerin, pri katerem so našli še drugo blago. Vsi trije so bili aretirani, kapitan ladje Jakob Fadovan, Furlan in Gerin.

Financa je preiskala tudi jadrenico »Hvaljen Jesus«. Po preisku sta bila aretirana kapitan Matija Karaman in njegov brat Marko, ker so našli na jadrenici 7 kvintalov rize in 2 kvintala druge robe, ki sta jo hotela odpeljati v Dalmacijo. V zvezi s tem tihotapstvom je bil aretirani tudi jestvinar Spiro Bulić, ul. Cavana št. 16, ki da je prodal zaplenjeni rizi, a neki drugi jestvinar, ki je dal drugo blago, je bil ovajen sredi tihotapstva.

V Logatcu je bil aretirani neki Hribar z Opčin. Vozil je poln avtomobil blaga čez mejo in carinske oblasti so mu dale potrebno dovoljenje za v Jugoslavijo, ker na avtomobilu ni bilo prepovedane blage. Hribar pa je baje hotel podkupiti finančnega stražnika, ki ga je imel spremljati, do premirne črte. Ponudil mu je 100 lir ako mu dovoli, da naloži še nekaj drugega blaga. Stražnik je sprejel in na avtomobil so naložili še za 3000 lir avtomobilskih starih in štiri bale blaga za obleke. O tej kupčiji pa so poznali stražnikovi predstojniki, ki so ukazali, da naj se avtomobil vrne nazaj. Blago so zatem zaplenili, a Hribarja aretirali in pripeljali v tukajšnje zapore.

Tatvine. Neznani tatovi so se spravili čez zid na dvorišče in v hišo Alojza Acqua na Greti in mu ukradli listnaco z 280 lirami in eno uro. — V škedenju so udrli smoti pošteniakovci v hišo Franca Škeniča in mu ukradli voziček vreden 280 lir.

Samomor. Včeraj so našli otroci pri Lovcu blizu hotela »Ferdinando« človeka, ki je ležal mrtev na tleh. Zdravnik z rošine postaje, ki so ga klicali na lice mesta, je ugotovil, da gre za samomor potom zastopljanja z liziformom. Ne ve se, kdo in odkod je samomorilec.

DOPISI.

IZ Prema pri št. Petru. Čujte višje oblasti od kr. karabinjerjev na Premu! Naše kr. karabinjerje že več dni veseli vsakdanji lov, če se čulijo varni seveda. Vsak lov pa tudi ne diši. Samo 11. t. m. so jih peljali v Trst. Zakaj vse to? Začelo se je s slovensko pesmijo, ki jo je peli čeljski fantje. Dva primorja, trije uidejo. V Sinjah našle na tiste, ki so jim ušli. Oba, ki so ju prijeli, seveda uideata, potem ko je eden teh dveh z uklenjenimi rokami zlonil enemu karabinjerjev karabinjo. Seveda to jezi in treba se bo maščevati. Kmalu prispe velika pomoč bežecim karabinjerjem. Izide povelje: Slovenski pesem naj uhitne, sledi splošen lov, ujetnikov veliko, kot ob največjem umikanju v vojski. Prva ofenziva je končana. Ko čez nekaj dni priprave nove čete, hajdi v Čelje z 21 možmi. Oh 1 po noči psi zalajajo in fantje vstajajo. Število ujetih: dva nedolžna. Tudi tri čeljska dekleta so prišli, in kakor so rekli, zato, ker so fantje liste vasi malo prebudi. In konec koncev je dveh, ki sta res malo uporna, nimajo, pač pa veliki drugih, med temi štiri petine poplomsa nedolžnih, drugi, doma ostali, pa morajo v gozdove, če ne bi jih šlo še precej po nedolžnem v Trst. Kadar ima lov kaj sreče, pa hajdi do kasarne v podzemsko klet. Na tleto, ki je brez vsake mize, klopi, stene, nočne posode, rabi ubogim ujetnikom za vse. Beri in razumi za — vse. To je menda višek kulture, da človeka mimajo za človeka, ampak za nižje bitje od živali. Mi nekakrni Slovenci »Julijci« Benetije, pa vendar se živali držimo v golemu redu. Pa to še ni vse; zdaj pride maščevanje in sele zdaj korajža na dan. Sam Bog ve, s čim jih tepejo, da ljudje v okolici se spati ne morejo. Kako se tepe, se menda uče ti ljudje, ker čitljivo pisati tako malokateri zna. Otrok t. koleske leta nadvlada te inteligentne, ki nam hočejo prinašati kulturo. Če ne bo temu konec, kar naj poskrbi g. komisar, ga ljudstvo samo naredi. Vsaka sila do vremena. Se lepše stvari bi lahko pisal, ki se prijetne berejo, pa vse ni za vse. Naj gre pa nekaj novic pod zaprto kuverto na višje mesto. Prihodnji povelj, koliko deklet in nedolžnih so se polovili in koliko jim jih bo ušlo iz rok. Proti koncu se eno prošnjo na pisarno društva »Edinosti« ali bi se moglo poskrbeti, da ne bi toliko nedolžnih trpelo?

IZ Loxic na Vipavskem. V naši mali vasi se je ustanovil v prošlem letu na novo »tamburški in moški zbor«. Zdržena zbor sta priredila že par dobro uspešnih veselic. Na binkoštno nedeljo pa priredila oba zbor skupen celodnevni izlet v Predjama na Pivki. Na povratku iz Predjame priredile izletniki v dobro znani Debečevi gostilni na »Dilcah« po skupnem obedu, ki bo približno ob 15. določili petja in godbe dobrodošli!

IZ Doline pri Trstu: Dopisniku iz Boljunca v sohotni »Edinosti« ni šteti v greh, kolikor in dokler se poteguje za svojo stranko, če kritizira, kjer je kritika potrebna. Ali izogibal naj bi se nesrečnice, ker to le škoduje našemu narodu v sedanjem položaju. Podpisavec se ni vsiljeval nikomur in tudi ne agitiral. Če bodo volili hoteli tako, je pripravljen — odleteti. Nikakor pa ne po nasilju nekaterih. Bramba našega naroda pred potujočim nam je dolžnost. Ali ne sme se le iz osebnega nasprotstva podirati, kar se je pridobilo z znojem. Vprašam le: mari vsled nastalih razmer ne drvi naše ljudstvo v propast, posebno v narodnem oziru. Mari vidi dopisnik — in to iz zgolj osebnega sovražstva — rajši drugoročca na krmilu občine, nego pa domaćina?!

ZENEVA, 15. (S.) Ital. tira 27'30; avstr. kro. na st. 2'10, n. 2'75; nemška marka 11'65; angl. funt 21'70; franc. frank 37'35; amer. dolar 5'68%.

ŽIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA V TRSTU
Ulica Roma vogal ul. Mazzini. — Lastina palača.
Delniška glavica in rezervni zalog K C. št. 225,000.000
Izvršuje kaucije vse bančne in menjalniške transakcije.
Uradne ure od 9-13

IZ Loxic na Vipavskem. V naši mali vasi se je ustanovil v prošlem letu na novo »tamburški in moški zbor«. Zdržena zbor sta priredila že par dobro uspešnih veselic. Na binkoštno nedeljo pa priredila oba zbor skupen celodnevni izlet v Predjama na Pivki. Na povratku iz Predjame priredile izletniki v dobro znani Debečevi gostilni na »Dilcah« po skupnem obedu, ki bo približno ob 15. določili petja in godbe dobrodošli!

IZ Doline pri Trstu: Dopisniku iz Boljunca v sohotni »Edinosti« ni šteti v greh, kolikor in dokler se poteguje za svojo stranko, če kritizira, kjer je kritika potrebna. Ali izogibal naj bi se nesrečnice, ker to le škoduje našemu narodu v sedanjem položaju. Podpisavec se ni vsiljeval nikomur in tudi ne agitiral. Če bodo volili hoteli tako, je pripravljen — odleteti. Nikakor pa ne po nasilju nekaterih. Bramba našega naroda pred potujočim nam je dolžnost. Ali ne sme se le iz osebnega nasprotstva podirati, kar se je pridobilo z znojem. Vprašam le: mari vsled nastalih razmer ne drvi naše ljudstvo v propast, posebno v narodnem oziru. Mari vidi dopisnik — in to iz zgolj osebnega sovražstva — rajši drugoročca na krmilu občine, nego pa domaćina?!

IZ Loxic na Vipavskem. V naši mali vasi se je ustanovil v prošlem letu na novo »tamburški in moški zbor«. Zdržena zbor sta priredila že par dobro uspešnih veselic. Na binkoštno nedeljo pa priredila oba zbor skupen celodnevni izlet v Predjama na Pivki. Na povratku iz Predjame priredile izletniki v dobro znani Debečevi gostilni na »Dilcah« po skupnem obedu, ki bo približno ob 15. določili petja in godbe dobrodošli!

IZ Doline pri Trstu: Dopisniku iz Boljunca v sohotni »Edinosti« ni šteti v greh, kolikor in dokler se poteguje za svojo stranko, če kritizira, kjer je kritika potrebna. Ali izogibal naj bi se nesrečnice, ker to le škoduje našemu narodu v sedanjem položaju. Podpisavec se ni vsiljeval nikomur in tudi ne agitiral. Če bodo volili hoteli tako, je pripravljen — odleteti. Nikakor pa ne po nasilju nekaterih. Bramba našega naroda pred potujočim nam je dolžnost. Ali ne sme se le iz osebnega nasprotstva podirati, kar se je pridobilo z znojem. Vprašam le: mari vsled nastalih razmer ne drvi naše ljudstvo v propast, posebno v narodnem oziru. Mari vidi dopisnik — in to iz zgolj osebnega sovražstva — rajši drugoročca na krmilu občine, nego pa domaćina?!

IZ Doline pri Trstu: Dopisniku iz Boljunca v sohotni »Edinosti« ni šteti v greh, kolikor in dokler se poteguje za svojo stranko, če kritizira, kjer je kritika potrebna. Ali izogibal naj bi se nesrečnice, ker to le škoduje našemu narodu v sedanjem položaju. Podpisavec se ni vsiljeval nikomur in tudi ne agitiral. Če bodo volili hoteli tako, je pripravljen — odleteti. Nikakor pa ne po nasilju nekaterih. Bramba našega naroda pred potujočim nam je dolžnost. Ali ne sme se le iz osebnega nasprotstva podirati, kar se je pridobilo z znojem. Vprašam le: mari vsled nastalih razmer ne drvi naše ljudstvo v propast, posebno v narodnem oziru. Mari vidi dopisnik — in to iz zgolj osebnega sovražstva — rajši drugoročca na krmilu občine, nego pa domaćina?!

IZ Doline pri Trstu: Dopisniku iz Boljunca v sohotni »Edinosti« ni šteti v greh, kolikor in dokler se poteguje za svojo stranko, če kritizira, kjer je kritika potrebna. Ali izogibal naj bi se nesrečnice, ker to le škoduje našemu narodu v sedanjem položaju. Podpisavec se ni vsiljeval nikomur in tudi ne agitiral. Če bodo volili hoteli tako, je pripravljen — odleteti. Nikakor pa ne po nasilju nekaterih. Bramba našega naroda pred potujočim nam je dolžnost. Ali ne sme se le iz osebnega nasprotstva podirati, kar se je pridobilo z znojem. Vprašam le: mari vsled nastalih razmer ne drvi naše ljudstvo v propast, posebno v narodnem oziru. Mari vidi dopisnik — in to iz zgolj osebnega sovražstva — rajši drugoročca na krmilu občine, nego pa domaćina?!

IZ Doline pri Trstu: Dopisniku iz Boljunca v sohotni »Edinosti« ni šteti v greh, kolikor in dokler se poteguje za svojo stranko, če kritizira, kjer je kritika potrebna. Ali izogibal naj bi se nesrečnice, ker to le škoduje našemu narodu v sedanjem položaju. Podpisavec se ni vsiljeval nikomur in tudi ne agitiral. Če bodo volili hoteli tako, je pripravljen — odleteti. Nikakor pa ne po nasilju nekaterih. Bramba našega naroda pred potujočim nam je dolžnost. Ali ne sme se le iz osebnega nasprotstva podirati, kar se je pridobilo z znojem. Vprašam le: mari vsled nastalih razmer ne drvi naše ljudstvo v propast, posebno v narodnem oziru. Mari vidi dopisnik — in to iz zgolj osebnega sovražstva — rajši drugoročca na krmilu občine, nego pa domaćina?!

pa domaćina?!

IZ Škofji. Pred kratkim se je ustanovila tu pri nas na Škofjaskih delavskih zadrugah, ki šteje nad 1000 članov, kateri so, seveda, sami Slovenci, ker so Škofije in tudi vse druge vasi daleč naokoli čisto slovenske. In glejte, v tej zadrugi je vse italijansko: spisi, napisi, knjigovodstvo itd. Vprašujem torej, ali se to socialnodemokratske zadrug ustanavlja zato po naših čisto slovenskih vaseh, da bi jih poitalijancile? Ali je to internacionalno, da se našemu jeziku v popolnoma naših krajih odreda najprvotnejša pravica? Ali so zato pošiljali te zadrug v naše kraje onega gospoda Gustinčiča, da bi v naših slovenskih vaseh ustanavljal laške »kooperative«. Z ogorčenjem protestiramo, da bi se na tak način kršile pravice našega jezika in nas samih. Če podružnica delavskih zadrug na Škofjaskih nima slovenskega napisa, nečemo tudi italijanskega. Če smo člani zadrug in če nas zato štejejo med socialne demokratke, se vendar s tem nikakor nečemo odrekli svojemu materinemu jeziku in nečemo, da bi se nam vsiljeval tuj jezik. — Več članov zadrug.

Zavarovalnica »Janus« se obstoja? Povprašuje in poroča se nam: Vse prizadele osebe zavarovanih na »Janus«, ki so redno plačevale letne prispevke do zadnjega časa, ne dobe nobenega odgovora, oziroma potrdila za poslana zneske. »Janus« denar sprejema, a neče dati, kakor običajno, potrdila. Prosi se za informacije, nobenega odgovora. Kaj to pomenja? Ali naj pridemo ob vse naše dosedaj odposlane kronice in lire? Podružnica »Janus« v Trstu prosimo zaenkrat le odgovora in pojasnila v listu »Edinosti«. — Zavarovanci

Pipčarstvo in pipčarji.

Pipčarji za mosko CMD: Na plesnem venčku, prilepen po g. Lazarju v soboto, 15. t. m., v spodnji dvorani Narodnega doma, je znanal čisti dobriček, po odbitju stroškov, L 162.—. Vsa čast pridelatelju — Markov iz novega sveta (č. 81.) 50.—; zbirka L 68.— (Igreški se objavijo jutri); ker je bilo na pipčarski mizi manj alkohola kot na zabavljaški antiokhlohistovski, pipčarji 20.—. Skupaj v tem izkazu L 300.—. Denar hrani uprava.

DAROVI.

— Rojanskemu Sokolu so darovali: Jurca 5.—, Karlo Kovačič 5.—, Dolenc 2.—, Barkov, kap. 2.—, Gambaro ta mladi R. Višnjavec 1.— in Borec 1.—, na zahtevo Vere, šteške in mame za ukradene tečločke in rokavice, R. Višnjavec 1.—, za cigarete; skupaj 17 lir. Denar hrani blagajnik. — Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru poklonijo je preko muske podružnice u Kastvu g. Karlo Prihl, profesor u Kastvu, u spomen svoja nezabornog učitelja Henrika Schreinerja iznos od 100 lra. Na plemenitom se daru u ime Družbe zahvaljuje odbor.

Borzna poročila.

Tečaj:	
V Trstu, dne 17. maja 1920	
Jadranska banka	575— 595
Assicurazioni Generali	15000—15200
Cosulich	738— 745
Dalmatija	460— 470
Grolimich	2950— 3000
Libera Trieste	1375— 1390
Lloyd	2400— 2500
Lussino	3150— 3225
Martinolich	525— 540
Oceanica	610— 615
Premuda	765— 775
Tripcovich	765— 770
Ampela	720— 730
Cement Dalmatia	410— 420
Cemen Spalato	465— 475
Krka	648— 652
Cistilnica rizi	265— 275
Tržaški Tramway	225— 233

Tuja valuta na tržaškem trgu:	
V Trstu, dne 17. maja 1920.	
Neprepečatene krome	7.50— 8.—
avstrijsko-nemške krome	825— 8.60
čehoslovaške krome	34— 35—
dinarji	56— 58—
Levi	36.50— 37.50
Marke	45— 46—
Dolarji	20.40— 20.65
Francoski franki	136— 137.50
Švicarski franki	360— 375—
Angleški funti, papirnati	80— 80.75
Rublji	29.50— 30—
Napoleoni	78— 80—
Angleški funti zlati	98— 100—

Švicarski tečaj.
ZENEVA, 15. (S.) Ital. tira 27'30; avstr. kro. na st. 2'10, n. 2'75; nemška marka 11'65; angl. funt 21'70; franc. frank 37'35; amer. dolar 5'68%.

ŽIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA V TRSTU
Ulica Roma vogal ul. Mazzini. — Lastina palača.
Delniška glavica in rezervni zalog K C. št. 225,000.000
Izvršuje kaucije vse bančne in menjalniške transakcije.
Uradne ure od 9-13

IZ Loxic na Vipavskem. V naši mali vasi se je ustanovil v prošlem letu na novo »tamburški in moški zbor«. Zdržena zbor sta priredila že par dobro uspešnih veselic. Na binkoštno nedeljo pa priredila oba zbor skupen celodnevni izlet v Predjama na Pivki. Na povratku iz Predjame priredile izletniki v dobro znani Debečevi gostilni na »Dilcah« po skupnem obedu, ki bo približno ob 15. določili petja in godbe dobrodošli!

IZ Doline pri Trstu: Dopisniku iz Boljunca v sohotni »Edinosti« ni šteti v greh, kolikor in dokler se poteguje za svojo stranko, če kritizira, kjer je kritika potrebna. Ali izogibal naj bi se nesrečnice, ker to le škoduje našemu narodu v sedanjem položaju. Podpisavec se ni vsiljeval nikomur in tudi ne agitiral. Če bodo volili hoteli tako, je pripravljen — odleteti. Nikakor pa ne po nasilju nekaterih. Bramba našega naroda pred potujočim nam je dolžnost. Ali ne sme se le iz osebnega nasprotstva podirati, kar se je pridobilo z znojem. Vprašam le: mari vsled nastalih razmer ne drvi naše ljudstvo v propast, posebno v narodnem oziru. Mari vidi dopisnik — in to iz zgolj osebnega sovražstva — rajši drugoročca na krmilu občine, nego pa domaćina?!

IZ Loxic na Vipavskem. V naši mali vasi se je ustanovil v prošlem letu na novo »tamburški in moški zbor«. Zdržena zbor sta priredila že par dobro uspešnih veselic. Na binkoštno nedeljo pa priredila oba zbor skupen celodnevni izlet v Predjama na Pivki. Na povratku iz Predjame priredile izletniki v dobro znani Debečevi gostilni na »Dilcah« po skupnem obedu, ki bo približno ob 15. določili petja in godbe dobrodošli!

IZ Doline pri Trstu: Dopisniku iz Boljunca v sohotni »Edinosti« ni šteti v greh, kolikor in dokler se poteguje za svojo stranko, če kritizira, kjer je kritika potrebna. Ali izogibal naj bi se nesrečnice, ker to le škoduje našemu narodu v sedanjem položaju. Podpisavec se ni vsiljeval nikomur in tudi ne agitiral. Če bodo volili hoteli tako, je pripravljen — odleteti. Nikakor pa ne po nasilju nekaterih. Bramba našega naroda pred potujočim nam je dolžnost. Ali ne sme se le iz osebnega nasprotstva podirati, kar se je pridobilo z znojem. Vprašam le: mari vsled nastalih razmer ne drvi naše ljudstvo v propast, posebno v narodnem oziru. Mari vidi dopisnik — in to iz zgolj osebnega sovražstva — rajši drugoročca na krmilu občine,